

Regjeringens inkluderingsdugnad må levere

Altfor få unge med nedsatt funksjonsevne har en jobb å gå til. En rapport fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) viste i fjor at sysselsettingsdelen falt 10,5 % for funksjonshemmede i alderen mellom 15 og 24 år. Samtidig viser en annen SSB-rapport fra i høst at bare 40 % av unge funksjonshemmede er fornøyd med livet og opplever at det de driver med er meningsfylt. Landsmøtet i Norges Handikapforbunds Ungdom (NHFU) mener dette setter ekstra store krav til regjeringen sin inkluderingsdugnad, og forventer tiltak for å gi flere unge med nedsatt funksjonsevne jobbtilbud.

I fremlegget til statsbudsjett for 2019 foreslår regjeringen å sette av 125 millioner til inkluderingsdugnaden og 200 nye plasser i varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA). Det er òg varslet at regjeringen vil øke bruken av lønnstilskudd og styrke opplæringstilbudet for folk med såkalte «svake kvalifikasjoner». En vektlegger òg at partene i arbeidslivet må ta ansvar og at NAV skal trappe opp markeds- og rekrutteringsarbeidet. Dette er tiltak som NHFU ønsker velkommen, men savner større tiltak mer målrettet mot unge mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Selv om regjeringen sier at staten skal gå foran i inkluderingsarbeidet, frykter vi at dugnadsdelen av satsningen blir for stor, at det blir for få konkrete virkemidler og for få midler til å stå bak de store ordene – og at resultatene dermed kan utebli. I følge den nevnte rapporten om livskvalitet blir det trukket frem at arbeidstilknytning og helsetilstand henger sammen. Vel 83 % av unge i befolkningen er sysselsatte, mens bare 51 % av unge med nedsatt funksjonsevne er det. Mange sysselsatte funksjonshemmede jobber redusert tid. 6 av 10 unge funksjonshemmede jobber heltid, mens 8 av 10 jobber heltid i befolkningen. Av unge med nedsatt funksjonsevne som ikke er sysselsatte, ønsker nærmere 4 av 10 seg en jobb. Dette er tall som ingen ansvarlig regjering kan være fornøyd med.

Samtidig viser SSB-rapporten om sysselsetting fra 2017 at svært mange som ønsker å arbeide, ikke blir regnet som arbeidsledige. Bare 24 000 av 91 000 funksjonshemmede uten jobb var kvalifisert som arbeidsledig. I tillegg rapporterte mange at arbeidssituasjonen er for lite tilpasset. 52 % av de ansatte hadde fått tilpasninger. Av de som ikke hadde fått det, mente 12 % at tilpasninger var nødvendig. Av de som hadde fått tilpasninger, mente 18 % at det var behov for mer. Dette er òg tall som viser at arbeidslivet i altfor stor grad bare er tilpasset mennesker uten funksjonsnedsettelse.

Landsmøtet i NHFU ser positivt på de signalene og satsningen regjeringen har lagt til rette for. Samtidig ber vi om at regjeringen ser behovet frem til endelig budsjett skal vedtas med å finne midler og virkemiddel som kan gi enda flere unge med nedsatt funksjonsevne jobbmuligheter. Med flere tiltak vil forhåpentligvis flere arbeidsgivere se at unge med nedsatt funksjonsevne er ressurser for deres arbeidsplass, ikke en byrde de må ta på seg for å «ta en for laget».